

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1052/2509

นางละมัย จุณนิมโงทก์ นายนาค จุณนิม ที่ 1 นายชั้น แสงอภัย ที่ 2 จำเลย กฎหมายลักษณะผัวเมีย บทที่ 68
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง กฎหมายลักษณะผัวเมีย บทที่ 68 ป.พ.พ. มาตรา 1336, กฎหมายลักษณะผัวเมีย บทที่ 68
ป.พ.พ. มาตรา 1462, กฎหมายลักษณะผัวเมีย บทที่ 68 ป.พ.พ. มาตรา 1463, กฎหมายลักษณะผัวเมีย บทที่ 68
ป.พ.พ. มาตรา 1473, กฎหมายลักษณะผัวเมีย บทที่ 68 ป.พ.พ. มาตรา 1512, กฎหมายลักษณะผัวเมีย บทที่ 68
ป.พ.พ. มาตรา 1513, กฎหมายลักษณะผัวเมีย บทที่ 68 ป.พ.พ. มาตรา 1515, กฎหมายลักษณะผัวเมีย บทที่ 68
ป.พ.พ. มาตรา 1517

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์และจำเลยที่ 1 เป็นสามีภริยากันก่อนประกาศใช้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5
สิทธิในสินสมรสระหว่างโจทก์และจำเลยที่ 1 ต้องบังคับตามกฎหมายลักษณะผัวเมีย ซึ่งใช้อยู่ก่อน
วันประกาศใช้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 เมื่อโจทก์ได้จำเลยที่ 1 เป็นสามีโจทก์ไม่
มีสินเดิม ตามกฎหมายลักษณะผัวเมีย โจทก์ไม่มีสิทธิจะมีส่วนแบ่งในสินสมรส (อ้างฎีกาที่
326/2479) เมื่อฟังว่านาพิพาทเป็นสินเดิมของจำเลยที่ 1 และแม้หากจะฟังว่าเรือนและครัวซึ่ง
ปลูกอยู่บนนาพิพาทเป็นสินสมรสระหว่างโจทก์และจำเลยที่ 1 เมื่อโจทก์ไม่มีสิทธิจะมีส่วนแบ่งใน
สินสมรส จำเลยที่ 1 ก็มีอำนาจขายนาพิพาทพร้อมด้วยเรือนและครัวให้จำเลยที่ 2 ได้ โดยไม่ต้อง
ได้รับความยินยอมจากโจทก์

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์กับนายนาคจำเลยที่ ๑ เป็นสามีภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายต่างมีสินเดิมด้วยกัน
ต่อมาจับจองที่ดิน ๑ แปลงคือ โฉนดที่ ๓๖๙๘ ลงชื่อจำเลยที่ ๑ ถือกรรมสิทธิ์แต่ผู้เดียว ได้ปลูกบ้าน
และครัวลงในที่แปลงนี้ด้วย โจทก์ถือว่าทรัพย์ดังกล่าวเป็นสินสมรส จำเลยที่ ๑ ทะเลาะวิวาทและ
ทำการเป็นปฏิปักษ์ต่อโจทก์อย่างร้ายแรง ค่าโจทก์และบุพการีของโจทก์ ฯลฯ จำเลยโอนขายที่
พิพาทให้จำเลยที่ ๒ เป็นการสมยอมกัน ขอให้เพิกถอนทำลายนิติกรรมซื้อขายที่ดินพิพาท เรือน
และครัว ระหว่างจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และพิพากษาให้จำเลยที่ ๑ กับโจทก์ขาดจากการเป็นสามีภริยา
และแบ่งสินสมรส หากจำเลยที่ ๑ ไม่ยอมหย่าก็ขอให้ลงชื่อโจทก์เป็นเจ้าของร่วมกับจำเลยที่ ๑ ใน
โฉนดที่ดินพิพาท เรือนและครัวตามฟ้อง จำเลยให้การว่า จำเลยที่ ๑ กับโจทก์อยู่กินฉันสามีภริยา
ภายหลังประกาศใช้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๕ โดยไม่ได้จดทะเบียนสมรส
โจทก์ไม่มีทรัพย์ติดตัวมาเลย ที่ดินโฉนดที่ ๓๖๙๘ เป็นสินเดิมของจำเลยที่ ๑ จำเลยที่ ๑ จับจอง
ทำเป็นนาเสร็จเรียบร้อยก่อนได้โจทก์เป็นภริยา ไม่เคยค่าหมั้นประมาณโจทก์และบุพการีโจทก์ ฯลฯ
ที่ดินและเรือนและครัวเป็นสินเดิมจำเลยที่ ๑ จำเลยที่ ๑ มีสิทธิขายได้ จำเลยที่ ๒ ให้การว่า ได้ซื้อ
นาพิพาทกับเรือนและครัวโดยสุจริต ไม่ได้ซื้อโดยสมยอม ศาลชั้นต้นพิพากษาให้ยกฟ้องโจทก์
โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้ ให้เพิกถอนนิติกรรมซื้อขายที่ดินโฉนดที่ ๓๖๙๘ กับ
บ้านเรือนระหว่างจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ให้ลงชื่อโจทก์ในโฉนดดังกล่าวร่วมกับจำเลยที่ ๑ จำเลยทั้งสอง
ฎีกา จำเลยที่ ๑ ถึงแก่ความตายระหว่างฎีกา นางสัมฤทธิ์ กรานสกุล และนางบุญตา สุภาพล ยื่น
คำร้องขอเข้าเป็นคู่ความแทนจำเลยที่ ๑ ศาลฎีกาอนุญาต คดีมีประเด็นเฉพาะข้อที่โจทก์ขอให้
เพิกถอนสัญญาซื้อขายที่นาพิพาท เรือนและครัว ระหว่างจำเลยที่ ๑ และจำเลยที่ ๒ กับขอให้แบ่ง

ทรัพย์สินพิพาทให้โจทก์ ศาลฎีกาฟังข้อเท็จจริงว่า โจทก์ได้จำเลยที่ ๑ เป็นสามีก่อนประกาศใช้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๕ โจทก์จำเลยที่ ๑ เป็นสามีภริยากัน โดยชอบด้วยกฎหมาย โจทก์ไม่มีสินเดิมมาก่อน ขณะมาอยู่กับจำเลยที่ ๑ นาพิพาทเป็นสินเดิมของจำเลยที่ ๑ เรือและครวที่ปลูกอยู่ในนาพิพาทเป็นสินสมรสระหว่างโจทก์และจำเลยที่ ๑ และเห็นว่าคดีนี้ทางพิจารณาฟังได้ว่าโจทก์และจำเลยที่ ๑ เป็นสามีภริยากันก่อนประกาศใช้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๕ สิทธิในสินสมรสระหว่างโจทก์และจำเลยที่ ๑ ต้องบังคับตามกฎหมายลักษณะผัวเมียซึ่งใช้อยู่ก่อนวันประกาศใช้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๕ เมื่อโจทก์ได้จำเลยที่ ๑ เป็นสามี โจทก์ไม่มีสินเดิม ตามกฎหมายลักษณะผัวเมีย โจทก์ไม่มีสิทธิจะมีส่วนแบ่งในสินสมรสตามนัยแห่งคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๒๖/๒๔๗๙ ฉะนั้น ถึงหากจะฟังว่าเรือและครวที่ปลูกอยู่ในที่พิพาทเป็นสินสมรสระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๑ โจทก์ก็ไม่มีสิทธิจะมีส่วนแบ่งในทรัพย์สินนั้นอยู่นั่นเอง ฎีกาข้อนี้ของโจทก์ฟังไม่ขึ้น เมื่อฟังว่านาพิพาทเป็นสินเดิมของจำเลยที่ ๑ และโจทก์ไม่มีสิทธิและได้ส่วนแบ่งในสินสมรสแล้ว จำเลยที่ ๑ ก็มีอำนาจขายนาพิพาทพร้อมด้วยเรือและครวให้จำเลยที่ ๒ ได้โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากโจทก์ ฉะนั้น ก็ไม่ต้องพิจารณาในประเด็นที่โจทก์อ้างว่า การซื้อขายนาพิพาทพร้อมด้วยเรือและครวระหว่างจำเลยที่ ๑ และจำเลยที่ ๒ เป็นการสมยอมกันต่อไป พิพากษาแก้คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ เป็นให้ยกฟ้องโจทก์ตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

องค์คณะ

มณี ชุตินวงศ์ · อรรถไพศาลศรี · วงษ์ วีระพงศ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/1052/2509>